

KL'S BØRN & UNGE TOPMØDE

DANNELSE OG UDDANNELSE I DET 21. ÅRHUNDREDE

2.-3. februar 2017

Aalborg Kongres & Kultur Center

DAGTILBUD OG FOLKESKOLE

KL

DANNELSE OG UDDANNELSE

Vi skal sikre, at vores børn og unge både er dannede og uddannede til at kunne klare sig i en kompleks og foranderlig verden. Derfor sætter KL dannelse i det 21. århundrede på dagsordenen.

KL's Børn & Unge Topmøde 2017 inviterer til udfoldelse og dialog om dannelse og uddannelse på 0-18-årsområdet.

Begrebet dannelse er tæt forbundet til forestillinger om, hvad der gør et men-

neske til menneske. I den forstand er dannelse et filosofisk spørgsmål, som ikke kan defineres én gang for alle. Søren Kierkegaard beskrev dannelse som en "bevægelse fra sig selv gennem verden til sig selv". Dannelse er en proces og ikke et færdigt produkt.

Mødet med verden i dagtilbud, folkeskolen og ungdomsuddannelserne er en meget vigtig del af børn og unges dannelsesproces. Det er læringsrum, der skal

give alle børn og unge selvindsigt og duellighed til at mestre livet i en kompleks nutid og ind i en uforudsigelig fremtid.

I samarbejde med børn og unges forældre har vi alle et ansvar.

Vel mødt til Børn & Unge Topmøde 2017.

TORSDAG DEN 2. FEBRUAR 2017

08.00 Ankomst og morgenkaffe

Besøg standene

10.00 Åbning af topmødet 2017

Morgensang med Aalborg Kulturskole

10.10 Velkomst

Anna Mee Allerslev, formand for KL's Børne- og Kulturudvalg

10.20 Disrupt eller dø

Tune Hein, forfatter og rådgiver

10.30 Hvordan forbereder vi børn og unge på det 21. århundrede?

Ellen Trane Nørby, minister for børn, undervisning og ligestilling

10.50 Dannelse i det 21. århundrede**– i dagtilbud, folkeskole og ungdomsuddannelse**

Hvorfor taler vi om dannelse? Og hvad betyder saglighed, faglighed, kundskaber, egenskaber, forholdet mellem individ og fællesskab. Har vi brug for en anstrengelsens poesi i en ny almindelse?

Stefan Hermann, rektor for UC Metropol

11.20 Social dannelse – et ordentligt menneske tænker på andre end sig selv

At føle er en social færdighed, man skal trænes i. Børns følelser skal socialiseres og dannes, og det er afgørende for, at børn udvikler sig til moralske væsner.

Svend Brinkmann, PhD, Professor Department of Communication and Psychology University of Aalborg

12.00 Frokost

Besøg standene

13.30 Temamøder**15.30 Pause**

Besøg standene

16.00 Fra pedeller til rebeller: Hvilken fremtid skal dagtilbud og skole forberede vores børn til?

Hvilke drivkræfter kommer til at ændre verden, som vi kender den, og hvad betyder det for fremtidens børn?

Anne Skare Nielsen, fremtidsforsker, Future Navigator

16.35 Et perspektiv fra generation Z

Jens Vase, formand for Danske Skoleelever

16.45 Indkvartering**19.30 Vi mødes i forhallen**

Aftenarrangement med mulighed for netværk efter spisning

00.30 Aftenarrangementet slutter

FREDAG DEN 3. FEBRUAR 2017

08.15 Ankomst og morgenkaffe

Besøg standene

08.45 Godmorgen

Morgensang med Aalborg Kulturskole

Det kommunale perspektiv på dannelse til det 21. århundrede

Tina French Nielsen, rådmænd og formand for Skoleudvalget, Aalborg Kommune

9.00 Tidlig indsats er vigtigere end nogensinde – i skolen er det for sent

Færdigheder avler færdigheder. Læring avler læring. Udbytte af investeringer afhænger af udgangspunktet og jo tidligere jo større effekt. Et samarbejde mellem James Heckman, professor i økonomi ved University of Chicago, og Rockwool Fondens forskningsenhed viser, at dagtilbud har betydning for social mobilitet.

Rasmus Landersø, forsker, Rockwool Fondens Forskningsenhed

9.25 Pause

Besøg standene

9.45 Temamøder

10.45 Pause

11.00 Nye krav fra generation Z

Kedsomhed kan underminere folkeskolens formål: Jo mere børn keder sig, jo værre går det typisk også, hvad angår læring, social forbundenhed og troen på sig selv.

Jannie Moon Lindskov, centerleder DCUM, Dansk Center for Undervisningsmiljø,

Hans Henrik Knoop, lektor ved DPU, Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse, Generel Pædagogik, Aarhus

11.15 Aktuelt punkt

Programmet opdateres 6. december

11.30 Det politiske ansvar for generation Z og dem der kommer efter

Hvilket råderum har lokalpolitikeren i forhold til borgerne, kommunen, forvaltningerne, medarbejderne i kommunen, staten, partiet?

Ulrik Kjær, professor, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet

11.45 Afslutning på Børn & Unge Topmøde 2017

12.00 Frokost og afrejse

Frokostsandwich til at tage med

TEMAMØDE 1 / TORSDAG

13.30 Gode dagtilbud – et kommunalpolitisk ansvar

Tema

Både dansk og international forskning viser, at dagtilbud af høj kvalitet gør en positiv forskel for alle børn. Det gør en forskel på den korte bane, men også i et livslangt perspektiv. Forskning viser også, at indsatser i dagtilbud giver en større positiv forskel for børnene end tilsvarende indsatser i skolen eller senere i livet. Den viden forpligter KL og kommunerne har ansvaret for at udvikle og drive dagtilbud i Danmark, og derfor er det en kommunalpolitisk forpligtelse at tage ansvaret for at udvikle kvaliteten på dagtilbudsområdet yderligere.

Læringsmål

Deltagerne får:

- viden om betydningen af sammenhængen mellem børns hjerneudvikling og stimuli i dagtilbud
- inspiration til ledelse af faglighed i forbindelse med forandringer i dagtilbud
- kendskab til en kommune, der meget aktivt har valgt at prioritere flere midler til dagtilbudsområdet.

Ekspert

Charlotte Ringsmose, professor mso, Danmarks Pædagogiske Universitet

Om sammenhængen mellem børns hjerneudvikling og den stimulering børn får i de tidlige år. Her pointeres vigtigheden af det pædagogiske arbejde ved den tidlige indsats samt arbejdet med systematik og organisering af læringsmiljøer mm.

Justine Grønbæk Pors, adjunkt, Copenhagen Business School
Om den øgede opmærksomhed på kvalitet i dagtilbud og den nye styrkede pædagogiske læreplan der giver anledning til at skabe en bedre forståelse af og billeder på, hvad faglig ledelse i dagtilbud er og kan bidrage med. Om vigtigheden af ledelse, og hvordan ledelse skal ses i forlængelse af forandringer i læringsbegrebet, samarbejdsformer og organisationsidealer.

Kommunale eksperter

Om erfaringer med politiske beslutninger i forhold til at investere i den tidlige indsats. Refleksioner over hvordan den tidlige investering har betydning for organisering og praksis, samt hvordan flere midler og strukturændringer er med til at styrke det pædagogiske arbejde i kommunen.

Vært

Benedikte Kiær, KL's Børne- og Kulturudvalg, borgmester i Helsingør Kommune

15.25 Opsamling på læringsmål og afslutning

(Se opdateret program den 6. december)

TEMAMØDE 2 / TORSDAG

13.30 Digitalisering for alle – dannelse til en disrupt fremtid

Tema

Børns digitale læring og dannelse starter i kommunernes dagtilbud og fortsætter hele vejen igennem folkeskolen og ungdomsuddannelse. Det kræver et særligt blik for fremtiden, hvorfor temamødet tilbyder deltagerne et kørekort til fremtidens digitale kompetencer. Alle børn skal opbygge digitale kompetencer, så de fra en tidlig alder bliver rustet til at leve og arbejde i et samfund, hvor de skal være kritisk tænkende, innovative og undersøgende samt aktivt bruge ny teknologi til at løse komplekse og virkelighedsnære problemstillinger.

Fremtidsforskere fra Future Navigator vil før, under og efter temamødet arbejde med at skabe overblik over fremtiden ved at finde og sortere de vigtigste trends, der har potentiale til at skabe merværdi og udvikling i kommunerne. Temamødet er samtidig Kick off for initiativet "Digital dannelse for børn og unge", der er en del af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020, som regeringen, KL og Danske Regioner står bag. Med initiativet igangsættes en række indsatser for digital dannelse målrettet børn og unge i dagtilbud, folkeskolen og på ungdomsuddannelserne.

Læringsmål

Deltagerne får:

- Kørekort til fremtidens digitale kompetencer på et fremtidsoplyst grundlag
- Kursuspakke til at sætte den digitale fremtid på agendaen i egen kommune.

Ekspert

René Tristan Lydixen, European Education Director, LEGO
Om samspillet mellem leg, læring og entreprenørskab, der er et afgørende fokus, når børn og unge skal rustes til en digital fremtid. Med afsæt i LEGO Education sætter René Lydixen fokus på behovet for kommunal handling og et globalt udsyn.

Kirsten Drotner, professor dr. phil. Institut for Kulturvidenskaber og Medievidenskab, Syddansk universitet
Om kommunernes opgave med børn og unges dannelse og kompetencer i en digital hverdag. Når børn og unges digitale dannelse skal understøttes, skal voksensamfundet skabe bedre vilkår.

Anne Mette Thorhauge, lektor, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet, formand for Medierådet

Kasper Koed, it-didaktisk konsulent, CFU

Thomas Møller, souschef på Syvstjerneskolen og it-konsulent Furesø kommune

Om teknologiforståelse, kompetencer og medborgerskab på kommunal formel og omsætning til god praksis.

Paneldebat

Hvordan vil centrale aktører i skolen tage ansvar for fremtidens kompetencer i en mere digital folkeskole?

Elisa Bergmann, formand BUPL

Claus Hjortdal, formand Skolelederne

Jens Vase, formand for Danske Skoleelever

Danmarks Lærerforening

Vært

Jane Jegind, KL's Børne- og Kulturudvalg, rådmand i Odense Kommune

15.25 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 3 / TORSDAG

13.30 **Fleksible læringsmiljøer – en forudsætning for en varieret og motiverende skoledag**

Tema

Der er brug for at nytænke folkeskolens grundstruktur! Skolen skal skabe læringsmiljøer, der kan sikre eleverne en varieret og motiverende skoledag. Klassestrukturen, det traditionelle skoleskema og anvendelse af skolebygninger er på spil i udvikling af læringsmiljøer, der byder morgendagen velkommen. Temamødet vil sætte spot på viden fra forskning og kommunale erfaringer med at udvikle en ny grundfortælling om folkeskolen og udvikle fleksible læringsmiljøer for alle børn og unge.

Læringsmål

Deltagerne får:

- ny viden fra forskning om fleksible læringsmiljøer, der kan differentiere, motivere og fremme alle børn og unges læring og trivsel
- ny inspiration fra kommunalpolitiske tiltag, der har været med til at skabe en ny grundfortælling om skolen
- nye konkrete billeder fra den kommunale praksis på udvikling af fleksible læringsmiljøer.

Ekspert

Signe Mette Jensen, chefkonsulent i EVA, Ph.d. fra RUC

Om fleksible læringsmiljøer i udskolingen og de muligheder for differentiering og motivation, som en nytænkning af grundstrukturen kan give. Eksempler på, hvordan skolernes arbejde med linjer og hold i udskolingen kan skabe muligheder for øget motivation og læring.

Kommunale eksperter

Christine Lykke Eriksen, formand for Børne- og Ungdomsudvalget, Frederikshavn Kommune

Vibeke Post Madsen, skole- og dagtilbudschef, Frederikshavn Kommune

Om rullende skolestart på alle skoler i Frederikshavn Kommune. Udvalgsformanden vil i oplægget fortælle om den politiske vision bag beslutningen om rullende skolestart, hvad det har betydet for udvikling af læringsmiljøet i dagtilbud og de yngste klasser, samt om de udfordringer der er ved at ændre folkeskolens grundstrukturer.

Bünyamin Simsek, rådmand for Børn og Unge, Aarhus Kommune

Lene Vestervang Olsen, koordinerende projektleder, Aarhus Kommune

Jette Bjørn Hansen, skoleleder Frederiksbjerg Skole, Aarhus Kommune

Om hvordan alle ny- og ombygningsprojekter i Aarhus Kommune skal bygge på principper, der har til formål at skabe spændende fremtidsrettede læringsrum i skoler, dag- og fritidstilbud. En helt ny skole bygget efter principperne er taget i brug i dette skoleår. Oplægget vil give indsigt i Aarhus Kommunes RULL-program, og skolelederen på den nye skole vil fortælle om skolens vision for at udvikle læringsmiljøer, hvor arkitektur, inventar og pædagogik spiller sammen.

Videoklip

Kommunale praksisfortællinger om skolens grundstruktur.

Vært

Danni Olsen, KL's Børne- og Kulturudvalg, kommunalbestyrelsesmedlem i Albertslund Kommune

15.25 **Opsamling på læringsmål og afslutning**

TEMAMØDE 4 / TORSDAG

13.30 Udsatte børn og unge har også krav på dannelse

Tema

Hvordan og i hvilket perspektiv skal vi se dannelse i forhold til udsatte børn og unge? Skal vi kun have fokus på udsatte børn og unges læring og trivsel med henblik på at få en uddannelse, eller har udsatte børn og unge også krav på at blive livsduelige og dannede mennesker? Dannelse handler ikke kun om at kunne begå sig, men i lige så høj grad om at kunne overleve i et komplekst samfund.

Læringsmål

Deltagerne får:

- indblik i at dannelse kan have forskellige perspektiver alt efter, hvordan vi ser børnene og de unge.

Ekspert

Morten Pape, forfatter og bachelor i film- og medievidenskab
Om dannelse set fra et menneskeligt perspektiv. Med afsæt i sin selvbiografiske debutroman "Planen" fortæller Morten Pape om, hvad dannelse har betydet for den rejse, Morten Pape har taget med fra livet i ghettoen på Amager.

Lars Geer Hammershøj, lektor, cand. mag. i idehistorie og ph.d. i sociologi ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus universitet

Om hvad der skal til for at give udsatte børn og unge dannelse. Dannelse handler om at overskride sig selv og gøre sig nogle erfaringer. For udsatte børn og unge kræver det, at dannelsesrejsen ledsages og hjælpes på vej med bl.a. forbi- leder, der kan vise måder at håndtere erfaringer på.

Agi Csonka, direktør i SFI og formand for Rådet for Børns Læring

Om hvilken betydning dannelse har for, at de udsatte børn og unge kan begå sig og få et selvstændigt voksenliv. Refleksioner i forhold til forskning på området.

Kommunale eksperter

(Programmet opdateres den 6. december)

Ida Thuesen Nielsen, journalist og kommunikationschef, KL Kommunopolet – "Dilemmaspil"

Vært

Rikke Lauritzen, næstformand for KL's Børne- og Kulturudvalg, medlem af borgerrepræsentationen i Københavns Kommune

15.25 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 5 / TORSDAG

13.30 Når dannelse og uddannelsesvalg går hånd i hånd for generation Z

Tema

Flere unge skal vælge den rigtige ungdomsuddannelse første gang, og flere skal vælge en erhvervsuddannelse frem for gymnasiet. De senere års reformer på uddannelsesområdet har ikke haft fokus på overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelser, og hvordan eleverne træffer et godt uddannelsesvalg. For øjeblikket udebliver de ønskede effekter af reformerne – langt de fleste unge søger stadig i retning af de gymnasiale ungdomsuddannelser, og færre ønsker en erhvervsuddannelse. Hvordan sikrer man, at de unge får mere viden om deres muligheder i forhold til ungdomsuddannelser og fokus på de job- og karrieremuligheder, som ungdomsuddannelserne giver?

Læringsmål

Deltagerne får:

- viden om og indsigt i karrierelæringsbegrebet
- indsigt i kompleksiteten i at træffe valg af ungdomsuddannelsesvalg
- inspiration til, hvordan indsatsen i egen kommune kan skærpes.

Ekspert

Rie Thomsen, lektor ved Danmarks institut for pædagogik og uddannelse, Aarhus Universitet

Om resultater fra forsøg med karrierelæring i udskoling og hvordan eleverne kan blive mere klar til at træffe det rigtige uddannelsesvalg.

Charlotte Rønhof, underdirektør Dansk Industri

Om hvad karrierelæring rummer af potentialer ifølge Dansk Industri, og hvordan arbejdet i skolerne kan understøttes af virksomhederne for at skabe karrierelæring.

Danske skoleelever

Om hvordan fagligt nørderi kan give lyst og motivation til videre uddannelse. Danske Skoleelever har sammen med et bredt konsortium startet projektet DM i Fagene – en ny landsdækkende konkurrence i grundskolens fag. Eleverne dyst i problemstillinger fra virksomheder, og kobler dermed folkeskolens fag med virkeligheden, hvilket er med til at udvide elevernes horisont i forhold til valg af uddannelse og fremtidigt job.

Kommunale eksperter

En skole fra projektet "Udsyn i udskoling"

Om hvordan en skole i praksis arbejder med karrierelæring for at give eleverne øget viden om ungdomsuddannelse og deres muligheder.

Anders Ladegaard, centerleder UU-Lillebælt og næstformand i UU-Danmark

Om hvad de unges uddannelsesvalg kræver af beslutningstagere og forældre. Ungdommens Uddannelsesvejlednings (UU) centre er eksperter i unges valg af uddannelser, og hvad det kræver. Anders Ladegaard vil med udgangspunkt i en deltagerquiz anskueliggøre udfordringerne i uddannelsessystemet for den unge.

Vært

Lis Tribler, KL's Børne- og Kulturudvalg, 2. viceborgmester, Slagelse Kommune

15.25 Opsamling på læringsmål og afslutning

(Se opdateret program den 6. december)

TEMAMØDE 6 / FREDAG

09.45 Politisk forsamlingshus om ansvaret for børn og unges dannelse

Tema

Hvem har ansvaret for børn og unges dannelse? De kommunale tilbud eller forældrene? Hvor langt kan kommunen gå i sine forventninger om, hvordan forældrene løfter deres ansvar? Og hvad kan forældrene forvente i samarbejdet med sundhedsplejersker, pædagoger, lærere og andre kommunale medarbejdere om deres børns læring, trivsel og udvikling?

Læringsmål

Deltagerne får:

- input til refleksion over, hvad der er henholdsvis forældrenes og kommunens ansvar i opgaven med at danne børn og unge.

Folketingspolitikere

Annette Lind, børne- og undervisningsordfører, Socialdemokratiet

Alex Ahrendtsen, folkeskoleordfører, Dansk Folkeparti

Jacob Mark, børne- og undervisningsordfører, Socialistisk Folkeparti

Om det nationale perspektiv på balancen mellem forældrenes ansvar og det kommunale ansvar.

Kommunalpolitikere

Kim Valentin, KL's Børne- og Kulturudvalg, borgmester i Gribskov Kommune

Bünyamin Simsek, rådmænd for Børn og Unge, Aarhus Kommune

Diana Mose Olsen, formand for Børn & Familieudvalget, Esbjerg Kommune

Om det kommunale perspektiv på balancen mellem forældrenes ansvar og det kommunale ansvar.

Vært

Kim Valentin, KL's Børne- og Kulturudvalg, borgmester i Gribskov Kommune

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 7 / FREDAG

09.45 Børnenes læring og udvikling starter i sundhedsplejen

Tema

Både dansk og international forskning viser, at investeringer i børns tidlige leveår har markant større gavn end investeringer senere i børnenes liv. I kommunerne er der stigende fokus på at lette overgangene og levere et samlet børneliv fra 0-18 år. Der er et potentiale i en øget opmærksomhed på sundhedsplejens rolle i børnenes helt tidlige leveår.

Sundhedsplejen kommer i 99% af alle danske familier, så der er således et markant potentiale i at forbedre samarbejdet mellem dagtilbud og sundhedspleje. Det kræver et politisk og ledelsesmæssigt fokus for at sikre et godt samarbejde på tværs af sektorer og forvaltninger.

Læringsmål

Deltagerne får:

- kendskab til sundhedsplejens centrale rolle i barnets tidlige leveår og i den fortsatte kvalitetsudvikling af dagtilbud
- ideer til forudsætningerne for et succesfuldt tværsektorielt samarbejde.

Ekspert

Bjørn Holstein, professor, Statens institut for folkesundhed, SDU

Om sin forskning i småbørns sundhed og betydningen for læring og udvikling. Bjørn Holstein vil præsentere forskning om forældres og sundhedsplejerskers samarbejde om børns udvikling, og hvordan denne indsats kan udstrækkes til overgangen til dagtilbud.

Kommunale eksperter

Dan Skjerning, formand for børne- og familieudvalget, Vejle Kommune

Mikael Andreasen, chef for familie og forebyggelse, Vejle Kommune

Ulla Dupont, ledende sundhedspleje, Vejle Kommune

Med afsæt i professor Bjørn Holsteins forskning har Vejle kommune fået et fornyet fokus på sundhedsplejens rolle i børnenes tidlige år. Visionen er at give kommunens børn de bedste muligheder for at udvikle sig og lære. Kommunen har særligt fokus på samarbejdet på tværs af forvaltninger for at sikre det bedste resultat.

Vært

Mette Nielsen, KL's Børne- og Kulturudvalg, byrådsmedlem, Viborg Kommune

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 8 / FREDAG

09.45 Progression i læring og trivsel – hvordan måler vi det?

Tema

Hvad er progression i børnenes læring og trivsel, og hvordan måler vi det? Hvordan anvender vi data om progression? Hvordan kan politikerne vide, om børnene rykker sig? Hvordan kan forældrene få indsigt og støtte deres barns læringsproces? Hvordan kan de fagprofessionelle bruge viden om børnenes progression til at nytænke deres praksis?

Læringsmål

Deltagerne får:

- viden om, hvordan nogle kommuner anvender data om børn og unges progression
- viden om, hvordan nogle kommuner arbejder med at tilpasse og udvikle deres praksis, så alle børn trives og lærer mere
- indsigt i, hvordan man som forælder kan anvende den digitale læringsplatform i folkeskolen og følge sit barns udvikling.

Ekspert

Kristine Zacho Pedersen, specialkonsulent i Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)

Om hvordan danske skoler i dag arbejder med data om elevernes læring, trivsel og udvikling. Og om hvilken viden og erfaring vi kan drage nytte af fra udlandet, når vi i Danmark gerne vil blive dygtigere til at arbejde med progression. Det er vigtigt at følge børnenes udvikling, så vi kan justere praksis, så alle børn bliver så dygtige, de kan.

Kommunale eksperter

Tina French Nielsen, rådmand og formand for Skoleudvalget, Aalborg Kommune

Bent Jørgensen, formand for Udvalget for skoler og børn, Vejen Kommune

Om hvordan kommunen anvender data om progression. Hvordan politikerne ved, om børnene rykker fagligt? Hvordan finder de ud af det? Hvor tit taler politikerne ud fra data om børnenes faglige progression? Har børnene så god en progression, at de når 80%-målsætningen? Har kommunen mål for, om børnene rykker?

Vært

Lis Tribler, KL's Børne- og Kulturudvalg, 2. viceborgmester, Slagelse Kommune

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 9 / FREDAG

09.45 Ledelse af læring og trivsel i et sammenhængende 0-18-årsområde

Tema

Mange kommuner har fokus på at styrke et sammenhængende børn- og ungeområde. Det er en opgave, som har fået flere kommuner til nyorganisere området, nedbryde grænser og skabe nye sammenhænge. Men hvad er ledelsesopgaverne, når det handler om at lede børn og unges læring og trivsel? Hvad sker der, når der skal skabes nye meningsfulde sammenhænge? Dette temamøde giver perspektiver på og inviterer deltagerne til at drøfte udfordringer og muligheder i at skabe nye sammenhænge og lede på tværs af 0-18-årsområdet.

Læringsmål

Deltagerne får:

- viden om ledelse på tværs 0-18-årsområdet,
- perspektiver på ledelsesopgaven, når det handler om at lede børns læring og trivsel.

Ekspert

Dorthe Staunæs, professor, PhD, DPU, Aarhus Universitet
Om at lede læring og trivsel. Refleksioner over, hvad der er på spil, når dagtilbud og folkeskole gentænkes og sammentænkes. Hvad kræver det ledelsesmæssigt at skabe nye meningsfulde sammenhænge på tværs af institutioner, fagprofessioner og vanlige strukturer, når opgaven er at lede et samlet område med fokus på børn og unges læring og trivsel.

Kommunale eksperter

Signe Knappe, formand for Udvalget for Børn og Familier i Haderslev Kommune

Bo Morthorst Rasmussen, Udvalget for Børn og Familier i Haderslev Kommune

Charlotte Veilskov, direktør for Børne- og Familieservice i Haderslev Kommune

Om hvad der sker, når kommunen tager barnets perspektiv i omlægning og ledelse af 0-18-årsområdet. Om hvad der er de næste skridt i arbejdet med at indfri visionerne for et mere sammenhængende børn- og ungeområdet i Haderslev Kommune.

Vært

Anna Mee Allerslev, formand for KL's Børne- og Kulturudvalg, borgmester i Københavns Kommune.

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 10 / FREDAG

09.45 Evaluering af folkeskolereformen – resultater af følgeforskning

Tema

Breaking: Kort forinden eller i forbindelse med KL's Børn & Unge Topmøde offentliggøres en række forskningsrapporter, der har fokus på elevernes læring og trivsel samt, hvordan kommuner og skoler kan rykke elevernes læring og trivsel i de nye reformrammer.

Læringsmål

Deltagerne får:

- indblik i helt nye resultater fra følgeforskningen
- perspektiver på, hvordan resultaterne kan bruges i en kommunal sammenhæng.

Ekspert

Lise Tingleff Nielsen, chef for grundskoleområdet, EVA
Chantal Nielsen, seniorforsker, cand.polit, ph.d., SFI
Om hvilken væsentlig læring de mange forskningsprojekter giver kommuner og skoler.

Kommunale eksperter

Susanne Crawley Larsen, rådmand, Odense Kommune
Jan Henriksen, Børn- og Ungedirektør, Middelfart Kommune
Om hvad den nye viden giver anledning til? Refleksioner over læringspunkter og eventuelle muligheder for justering i forhold til den videre udvikling af skolen.

Vært

Benedikte Kiær, KL's Børne- og Kulturudvalg, borgmester i Helsingør Kommune.

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

(Se opdateret program den 6. december)

TEMAMØDE 11 / FREDAG

09.45 Fritidspædagogikken i læringsspejlet – og hvad så med dannelsen?

Tema

Fritidstilbuddene er under forandring, og i mange kommuner er fritidstilbuddene i gang med at genopfinde sig selv. Folkeskolereformen, faldende børnetal og ændrede søgemønstre har haft stor indflydelse på fritidstilbuddenes hverdag og økonomi. Det betyder, at flere kommuner må tænke nyt, når indhold, faglighed og økonomi skal hænge sammen. Men hvad betyder det for fritidstilbuddene, når de skal genopfinde deres faglige identitet i lyset af en reform og gennem et lærings spejl?

Temamødet vil sætte fokus på, hvordan fritidstilbuddene genopfinder fritidspædagogikken i lyset af en udbredt læringsdagsorden uden at miste fokus på dannelsen. Har fritidstilbuddene mistet sin sande identitet eller med reform og åben skole fået en mulighed for at revitalisere sig selv?

Læringsmål

Deltagerne får:

- status på fritidstilbuddene anno 2017. Hvordan er fritidstilbuddene i gang med at genopfinde sig selv?
- indblik i fritidstilbuddenes nye opgaver med særligt fokus på dannelse og åben skole.
- eksempler på ny praksis.

Ekspert

Justine Grøn bæk Pors, adjunkt, Ph.d., Department of management, politics and philosophy, CBS

Om hvordan børnenes frie tid er blevet mere presset, og med folkeskolereformen skal fritiden bidrage til det, den før var en pause fra. Der er fokus på fritidstilbuddenes forandringsproces – fra fritid til læringsaktiviteter.

Søren Østergaard, ph.d., daglig leder af Center for ungdoms studier

Om en øget læringsdagsorden i fritidspædagogikken. Hvad sker der så med tilbuddenes almen dannende karakter? Søren Østergaard vil tegne det næste billede af fritidstilbuddene med afsæt i dannelsens enorme betydning/placering i fritidspædagogikken.

Kommunale eksperter

Jesper Aamand, koordinerende leder, Ungecenter Tårnby

Om at lykkes i praksis. I Tårnby har klub Lundø med succes omstillet tilbuddet til en ny udbytterig hverdag efter folkeskolereformen.

Vært

Rikke Lauritzen, næstformand for KL's Børne- og Kulturudvalg, medlem af borgerrepræsentationen i Københavns Kommune.

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 12 / FREDAG

09.45 Hvordan får vi mest ud af de kommunale ressourcer på børne- og ungeområdet?

Tema

Når den økonomiske ramme er stram, hvordan får man så mest ud af ressourcerne på børn- og ungeområdet. Det gælder både i forhold til tildeling, forbrug og opfølgning. Hvordan kan der tages højde for demografiske, socioøkonomiske og sundhedsrelaterede faktorer, når budgettet til børn- og ungeområdet skal fordeles i kommunerne? Hvordan synliggør man ressourceforbruget på fx skoler? Hvordan kan kommunen anvende ressourcerne mere effektivt på tværs af sektorer?

Læringsmål

Deltagerne får:

- præsenteret en række erfaringer om tildelingsmodeller,
- erfaringer fra kommuner, der har analyseret deres ressourceforbrug
- indsigt i nogle af de gevinster, der kan være, når der tænkes på tværs af sektorer.

Ekspert

Thomas Astrup Bæk, projektleder KORA

Om brug af demografiske, socioøkonomiske og sundhedsrelaterede faktorer i kommunale tildelingsmodeller i forhold til dagtilbud og skoler.

Kommunale eksperter

Michael Gravesen, skolechef, Holstebro Kommune

Om det samarbejde Holstebro Kommune har haft med KL i skoleåret 2015/2016, hvor der blev gennemført et forløb med forvaltning og skoleledere med analyse af det økonomiske grundlag på den enkelte skole samt workshops om elementer og opfølgning på reformen.

Ken Engedal, børne- og familiechef, Silkeborg Kommune

Lone Vieland Mortensen, projektleder, Silkeborg Kommune

Om de gevinster Silkeborg Kommune har haft ved at arbejde med en helhedsorienteret indsats for udsatte familier.

Vært

Jane Jegind, KL's Børne- og Kulturudvalg, rådmand i Odense Kommune.

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

TEMAMØDE 13 / FREDAG

09.45 Nye veje til integration af børn og unge

Tema

Kommunerne har de seneste år oplevet en stigning i antallet af nyankomne børn og unge. Det har været anledning til at nytænke den måde modtagelse og integration af børn i dagtilbud og skoler gribes an på. 36 kommuner har i 2016 deltaget i et kommunesamarbejde for sammen at nytænke, kvalitetsudvikle og effektivisere arbejdet med at integrere flersprogede børn og unge. Kommunesamarbejdet har centeret sig om den nye lovgivning på området, og de nye muligheder den giver kommunerne. Der er opsamlet ny viden fra forskning og praksis i ind- og udland som peger på, at tæt tilknytning til normalmiljøet skaber social og sproglig udvikling samt integration.

Læringsmål

Deltagerne får:

- overblik over ny lovgivning på området (trådte i kraft 1. august 2016)
- viden om hovedpointerne i nye nationale og internationale undersøgelser og forskning
- viden om den nye kommunale praksis og nytænkning på området, som er samlet op og udviklet i kommunesamarbejdet.

Ekspert

KL om viden og hovedpointer fra kommunesamarbejdet samt de kommende screenings- og vejledningsmaterialer fra ministeriet for børn, undervisning og ligestilling.

Kommunale eksperter

Tre kommuner fra kommunesamarbejdet fortæller hvordan de har arbejdet med integration af børn og unge. Deltagerne får mulighed for at gå i tæt dialog med de kommunale oplægsholdere.

Vært

Danni Olsen, KL's Børne- og Kulturudvalg, kommunalbestyrelsesmedlem i Albertslund Kommune

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

(Se opdateret program den 6. december)

TEMAMØDE 14 / FREDAG

09.45 Kulturel dannelse

Tema

Kultur skaber dannelse. Dette temamøde giver eksempler på den synergi, der kan være, når dagtilbud, folkeskolen, fritidsaktører, foreninger og kommercielle aktører samarbejder om dannelsesprojekter.

Læringsmål

Deltagerne får:

- indblik i det dannelsespotentiale der er i kultur
- indblik i sammenhænge og muligheder i skolernes brug af kultur, både i almindelig undervisning, men også med perspektiver ind i den åbne skole og fritidslivet.

Ekspert

Kristian Riis, guitarist i Nephew

Om idéen og værdierne i projektet Musikstarter. Om projektpartneres motivation for at indgå i projektet (Roskilde Festival, Bikubenfonden, Ungdomsringen og kommercielle aktører). Om erfaringerne med at binde bro mellem skole/fritid og musikbranche i et breddeorienteret dannelsesprojekt.

Casper Husted, koordinator UngAarhus Vest

Om øget motivation for deltagelse, engagement og læring i et læringssetup som Musikstarter Camp. Om erfaringerne med at arbejde sammen med musikbranchen gennem projekt Musikstarter. Om dannelsespotentialet i Musikstarter.

Kristian Toft, skoleleder, Vestre Skole i Silkeborg

Om skoleledelsens motivation for at indgå i Musikstarter. Musikstarter som katalysator for temaer i skolereformen såsom: åben skole, virkelighedsnær undervisning, 21 årh. kompetencer: innovation og kreativitet m.fl.

10.40 Opsamling på læringsmål og afslutning

VI SES TIL KL'S BØRN & UNGE TOPMØDE

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Sted

Aalborg Kongres & Kultur Center
Europa Plads 4
9000 Aalborg

Start

Torsdag, den 2. februar 2017 kl. 10.00.
Kaffe/te fra kl. 08.00 og frokost kl. 11.00-12.00

Slut

Fredag, den 3. februar 2017 kl. 12.00.
Frokostsandwich til at tage med

Deltagerpris

3.950 kr. + moms for topmødet
inkl. aftenarrangement, uden hotel og transport

Tilmelding

På www.kl.dk/butm2017. Tilmelding er bindende efter 21. december 2016, svarende til 100% af konferencegebyret efter tilmeldingsfristen.

Hotel

Hotelværelser bookes på www.kl.dk/butm2017
Enkeltværelser fra 633-1.325 kr.
Dobbeltværelser fra 838-1.525 kr.

Værelserne reserveres efter først til mølle princippet

Transport

Flybilletter kan bestilles på www.kl.dk/butm2017
Følgende afgang er reserveret til Børn & Unge Topmødets deltagere.

SAS til 1.995 kr.

København-Aalborg 2. februar 2017, kl. 07.10-08.00
Aalborg-København 3. februar 2017, kl. 13.25-14.10

Norwegian til 1.895 kr.

København-Aalborg 2. februar 2017, kl. 07.35-08.20
Aalborg-København 3. februar 2017, kl. 15.30-16.15

Oplysninger om konferencen

Konsulent Hanne Bertelsen, hbe@kl.dk, tlf. 3370 3480

Praktiske oplysninger

Chefsekretær Lone Hesberg, lop@kl.dk, tlf. 3370 3872

Information om hotel mv.

Henvendelse til VisitAalborg, tlf. 9931 7520

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk

Produktion: Kommuneforlaget A/S
Design: e-Types
Foto: Rie Neuchs, Jakob Carlsen, Simon Klein Knudsen